

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (ó esz. királyi felségök Magyaróvárról, Komáromban és Győrött; kinevezések és előltételek; különféle; szerb zavargás, gyapjakelet Pesten, tengermelleki és erdélyi hírek; 's a' t.; gazdasági egyesület; 's a' t.) Spanyolország (España és Cabrera Maroto ellen nyilatkoznak; a' királynét 's Meert érdeklő levelezés; a' carlosiak legújabb vesztesége; ripoll-i vérengzés; 's a' t.) Anglia (a' minisiterég egyesítését indítványozza a' két Canadának; nyilatkozatok Buenos-Ayres és Franciaország iránt az alsó házban; 's a' t.) Franciaország (a' becsületrend-kiosztás iránt takarékoskosságot határoz a' pártkammra; kir. tisztviselők 's egyszersmind kamrai követek gyűlés alatt ne huzzák fizetésüket; vasutak ügye Franciaországban; 's a' t.) Törökország. Németország. Dunavizallás.

Magyarország és Erdély.

Utjokban ó Felségök e' hónap 8dikán és 9dikén a' magyar-óvári urodalomhoz tartozó Feltoronyban (Halbthurn) mulattak, 's a' magas földesuraság, t. i. Károly hg és fia Károly-Ferdinánd főhg' kíséretében megtekinték ama nagyszerű intézeteket, melyek ez urodalomban a' honi műveltség és szorgalomnak oly élénk 's hatalmas ösztönt, egyszersmind a' legműparosb országok gazdaságüzítől tetszéssel halmozott példát adtak. Jelesül Skán Máriaügetet (Marienau), egy 1200 holdnyi mesterségesen öntözött rétföldet, Wittmannföldet (Wittmannshof), egy 4400 holdnyi dombos pusztát; 9kén pedig az 1400 holdnyi Császárretet, mint megannyi új teremtményt, azelőtt majd haszontalan ingovány- 's legelő földből egy szinte a' hanság-kiszáritási munkákat, melyek által már is olly tetemes moesárföld nyertett meg háborítatlan műveltetés alá 's a' szomszéd birtokoknak hasonló munkákra és sikerre nyitott ut, látogattak meg ó Felségök, 's mindent különös figyelmökre méltatván, végre legmagasb tetszésüket jelenték ki e', szintolly hasznos mint szép intézvényeken 's törekvéseken. Magyar-Óvár-ra jun. 10dikén reggeli 11 órákor érkeztek ó Felségök. Az óvári járás határánál az óvári és mosonyi lovas polgárok várak a' fels. párt 's előtte a' városba lovaglának. A' menet Feltoronyból, honnan reggeli 9 órákor indultak el, az alsó-kapu felé tartott, melyet zöld lombok díszes ívve változtatának. Innen és túl a' kapun zöldelő fasorok valának kitérve. Innen a' megyeházig, hova a' felségek szállottak, a' város czéhei, mindenik zászlóstul, állának sort. A' megyeházban ó Felségöket a' győri püspök üdvözlé a' megyei küldöttség 's papság kíséretében; utóbb az urasági tiszték hódolának. Később ó Felségök az óvári pusztát tekinték meg, 's egy órákor ebédhez ültek, mely alatt a' különböző hangszkarok felváltva tisztelkedtek. Végzetül az ismeretes nép-ének: „Tartsd meg isten Ferdinandot“ az egész jelenvolt 's lelkesült népségtől énekeltetett. Ennek végeztével a' felségek Mosony felé utaztak, hol őket újabb diadal várja. Egy uttal meg fogják ó Felségök a' bordácsi pusztát is látogatni, mely az itteni finomabb juhnyerésztés tanyája. Innen nem messze esik a' győrmegyei határ, hol e' megye díszes küldöttsége várandja a' fels.

Győr, jun. 11kén: „Tegnap esti 6 órákor érte városunkat azon rég ohajtott szerencse ó felségit falai közt láthatni. A' városi hatóság mindent elkövetett a' fels. uralkodópár ünnepélyes fogadtatására, 's minden eszközt használt a' legbensőbb szeretet 's határtalan tisztelet nyilvánítására. A' városi határszelen diadalív vala fölállítva, melynek közepén ausztriai, két oldalán pedig magyarországi és városi zászlók lobogtak. Zánthó, városkapitány, nagyszámu küldöttséggel volt szerencés a' fels. fejdelempárt e' diadalív előtt üdvözölhetni, az egyenruhás polgárság egy csapatja kíséretében, 's algyurobaj közt, 's a' városorompig kíséré ó felségöket, hol már megyei és káptalani küldöttségek várakoztak a' fels. érkezésre. A' pompás bemenet következő renddel történt: a' városi népszónok lóháton; hat megyehajdu; egy osztály egyenruhás polgárság lovon; a' városkapitány kocsiban; Győr bel- 's kültanácsi küldöttsége; a' női banderium földandárja Kovács Márton főszolgabíró vezérlete alatt; megyei és káptalani küldöttség; ó fels. hintaja, díszöltözetben ragyogó n. lovagoktól körveve, Bezerédy Ignác alispán vezérlete alatt; udv. hintók; banderium, Matkovics Zsigmond szolgabíró vezérlete alatt; a' sorompon belül két nagyszerű oszlop volt fölállítva; az iskolai ifjuság. Az ágostai vallású község szinte kiállott tisztelgésre; a' szigeti zsidóközség pedig diadalívet emelt a' fels. érkezők tiszteletére. A' szigeti czéhek lobogó zászlókkal állottak a' hid előtti sétaterén. A' két hid mellett jobbról 's balról nemzeti és városi zászlók lobogtak az ott horgonyzó hajokon, melyekről taraczkörgés üdvözlé a' szeretett királypárt. A' sétaterén nemzeti öltözetű polgárság 's lövészség tisztelge. A' 2dik hid előtt, a' színház ellenében, nagyszerű diadalív emelkedék, mely alatt a' városi tisztviselőség és választópolgárság, Czech János városbíró elnöklése alatt, fogadá el ó felségöket. A' városbíró rövid beszédet tartván, átadá ó felségének a' kulcsokat, miket ó fels. szíves szavakkal méltóztatott visszaadni. A' bécsikapun belől, a' carmel-téren, a' polg. vadászesapat volt fölállítva új díszöltözetben. Innen a' bécsi-utczán keresztül fekete ünnepi öltönyben képzének díszsort a' polgárok, 's a' főtéren a' városi árvaház növendéki, tanuló ifjuság, tanítók 's a' t. tisztelkedtek. A' palota lépcsőjén fiatal leányok költeményeket voltak szerencések ányujtani ó felségiknek. Azon házak, melyek előtt a' díszjárdalat elhaladt, háromszínű lobogókkal és szőnyegzettel voltak díszesítve. Egerszeres eljén 's 101 algyurobaj üdvözlé a' szeretett uralkodópárt. A' küldöttségek udvarlatra bocsátattak, 's a' fegyveres polgárság esengő zenével lépdelt el ó fels. ablaki alatt. A' színházban Haffner „Győr visszafoglalása Schwarzenberg és Pálffy alatt 1598ban,“ pompás világítás mellett adatk. Este minden nyilvános és több magányos épület fényes átvilágító iratokkal volt díszesítendő; de a' rögtön támadott vihar miatt ó fels. Babilnáról visszaérkezéseig kelle a' világítást halasztani. Ma regg. 9 óra után Komárom felé vevék utjokat ó felségük, harangzúgás és algyurobaj közt kísérvé a' lakosság áldásától. —

Komárom június 13dikán. Ó felségök június 11dikén Győrből 1 óra tájban ide érkeztek, Ujszőnyből a' hidon át a' megye jeles küldöttsége és számos nemes lovas által vezetve, 's a' városi küldöttségtől kíséretve a' főuteza végig több diadal íven keresztül, harangzúgás, algyurobaj 's tartós harsogó eljenkiáltások között, 's kocsijok, mintegy inkább az emberekkel tolatván, a' várkormányzó lakába szálltak meg, 's fels. személyöket néhány percz múlva az erkélyen megmutatták; előbb a' megyének fő-ispánunk vezérlete 's magyar szónoklativali hódolattal, utóbb pedig a' városét, a' minden hitvallású egyházi személyekkel együtt, kegyesen 's kegyelméről biztosító diak rövid válaszzal méltóztatott fogadni. Este díszes kíséretben a' város kivilágítását vala kegyes megzemléli. A' világítványok közt díszes volt a' n. megye, város — Sz. Benedek szerzetbeliek háza és 2 gymnasium 's a' város kívül a' hajóbiztosító társaság háza ó Felségök jól talált 's koszorúzott képeik fölött e' fölrás volt: „Jót állunk egyesek javokért: de dicső Fejedelmünk, 's jó Neje szíve egész Honjáváért kezessé. Áldás szálljon azért e' Fölséggára, kik a' nép boldogságában lelke fel a' magokét.“ a' Casinon ez volt: „Bölcs kormányod alatt műveltség szelleme terjed.“ Tegnap a' vár Kápolnájában tartott mise után ó es. k. fölsége a' katonai kórházat, városunkat körülövedendő ugynevezett nádori sánczokat délelőt, délután pedig a' megyeházat, különösen a' könyv-levéltárt, és ujonnan építendő fogházat szemlélvén meg, a' város főtemplomába ment, hol rövid ájtatosság után magára papi áldást kívánt; végre a' város házá is megtekinté. Esteli zeneket, kikocsizásokat méltólvé; még az méltó említésre, hogy ó fölsége a' királyné is megjelent utóbb a' városi főegyházban. Ma reggel ó es. k. fölsége díszes kíséretben a' babilnói ménes-intézetet rándult ki megzemlélni, estvére visszatérendő, 's utat holnap reggel ismét Győrnek Hólies felé folytatandó. Tegnap ó Fölségök számos főrangú személyt megvendégelni kegyeskedtek 's ezek közt fő- és helyettes alispánunkat.

Pozsony, jun. 16án: Ó es. k. FF. tegnap este 7 1/2 órákor, Oroszvárról jöven, városunkba a' kívánt legjobb egészségben visszaérkeztek. A' legszébb nyári délután levén, tömredék nép özlönlött már 6 óra előtt azutára, melyen ó Felségök jövendők valának, 's midőn a' hintók a' liget ó föléli hidtől elérték, megdördült az ezerhangú eljen, mely a' felséges párt egészen palotájáig kísérvé. H-k.

Pozsonyba jun. 12kén reggel érkeztek Bécsből Nádor gőzhajója István 's Wasa kir. hg és hgné.

Ó es. 's ap. kir. föls. f. e. május 28iki határozatában Almas y Ignác gr. temesmegyei volt főispánt és temesi gróft. saját kérelme következtében, e' hivatalától fölmenteni 's legf. kegyelme jelöl a' vaskorona első osztályu rendjével díszesíteni; Tihanyi Ferencz temesmegyei főispánhelyettest pedig ugyanazon megye főispánjává 's egyszersmind temesi grófa nevezni méltóztatott.

Ó es. 's ap. kir. fels. a' magy. k. udv. kamránál kiadóvá Steiger Antal; lajstromzó tisztségre Ernst Leopoldot; a' megürült al-lajstromzó tisztségre pedig Nessel Károlyt, méltóztatott kegy. kinevezni.

Ó es. 's ap. k. fölsége Rampel József nyugalmazott ezredes erdélyi nemességgel megajándékozni; az országos szemorvoszi megürült hivatalal Lippay Gáspár sebész-tanárt felruházni; a' körmozci ezüsthutaprobáló tisztségre Salix Károly urvölgyi k. bányaprobálót; ennek helyére pedig Schlot Jakabot, a' körmozci ezüsthuta próbáló segédét, kinevezni kegyelmesen méltóztatott. H. T.

A' nm. m. kir. udv. kamra a' fumei k. só- és harminczad-hivatalnál megürült ellenőri tisztségre Zandonati Lőrincz buccari harminczadost és sótarokot; ennek helyébe pedig Kassovics Károly buccari ellenőrt alkalmazá. Az erdélyi kir. harminczad-felügyelőségénél megszerezett segédi tisztségekre Miess Károly tölgyesi harminczad ellenőr, Enyeter Ferencz szebeni harminczadi áruvizsgáló, és Sála Farkas veresvári (Rothenthurn) tiszturnok (ez utóbbi ideiglen) alkalmazattak. — Sztraka János k. bányatanácsnok 's alsó-magyarországi kerületi bányabíró f. e. május 17kén meghalálozott.

A' m. kir. helytartótanács a' kebelbeli számvevőhivatalnál Tergovich Ferencz ingrossistát számvevőtisztté; Csillagh József járulnokot ingrossistává és Valovics Aloiz fizetéses gyakornokot járulnokká nevezé.

A' m. kir. udv. kamra Looecz Sándor mitteroviczi só 's 30adivatali ellenőrt ó-gradiskai sóárnokká 's 30adossá; helyébe Schrodt Ignác jakovai 30adost, és Paschvanszky Aron sziszeki 30adivatali irnokot ó-gradiskai só- és 30adivatali ellenőrré alkalmazá. —

Pest, jun. 15kén: A' dunamelleki hely. hitv. egyházi kerület részéről, f. hónap 10kén 's több napjain Pesten tartott közgyűlésnek egyházi és világi tagjai, szép bizonyosságát adák a' megélemedett főpásztor, idős Báthory Gáb. superintendens iránt viseltető igaz tiszteletjöknek; midőn a' ref. ekklezsia által felterjesztett azon szándékát, miszerint a' papi hivatalban immár 50 és mint superintendens is 25 évet fényes érdemekkel betöltött lelki atyának felszázados örömmünepet díszesen megtartani kívánna, nemcsak tetszéssel 's örömmel fogadák; sőt magok közt aláírasi ívet nyitván meg, a' pesti egyes jóltevők által hasonló módon összetett pénz-mennyiséghez, melyben a' megindító gr. Telekies ajándékai kitünök, azonnal annyi sommát gyűjtöttek össze: miszerint, a' jubileumtartás minden költsége, az egyházi pénztár legkisebb terhelteése nélkül, fedeztetetik. Az e'kép f. évi aug. 25kén Pesten tartandó fényes jubileum díszét 's érdekét nevelni fogja még azon szép hatású körülmény is, mivel ugyanazzal a' már máskor is dicsérettel említett új lelki-pászturnak, közelebb az egyházkerületi gyűlésben tanácsbírói ranggal ekesített Török Pálnak, ünnepélyes beiktatása is egybekapcsolatik. Jubilans pap-

nak a' dunántuli egyh. kerületi superintendense, főtiszt. Tóth Fer., rendeltetett megkéretni; a' papi beiktatást pedig, a' pesti ekkleziának 43 évig buzgó lelkipásztora és superintendens Báthory Gábor végzendő. Azon terv, melyet a' kettős ünnepély szertartásainak minél szebb és czélszerűbb elrendezésére ki-nevezett egyh. kerületi küldöttség, az ekkleziái előjáróival készített; nem hagy kétkedni, miszerint aug. 25kén a' pesti ref. gyülekezet, 's mindazon főbb és alsóbb vendég, egyháziak és világiak, kik valláskülönség nélkül az ünnepélyre meghivatnak, kedves lelki élvezetekben fognak részesülni. Közli B. E.

KÜLÖNFÉLE: Zimony, május 30kán: „Szerbiában nyugtalankodás támadott; mely azonban csakhamar ismét véget ért. Összesen csak 400 gyalog és 200 lovas katona zendült föl egy tiszt vezérlete alatt, 's elhagyván kragujevaczi őrhelyét, négy álgyuval, teljes fegyverzetben Belgrad felé indult, a' véleményük szerint tanácsosak által fogva tartott Milos hg megszabadítására. Rakovicz mellett Vuicsics ügyes parancsnok körül-vevő fegyveresivel a' zendülőket, 's minden ellenállás nélkül folyókka te-ve őket, fegyvereiket 's ruházatjokat pedig elszedeték tőlük, mivel azt nem illy visszaélésre nyerték a' nemzettől. A' kolompások közül 22 Belgrad-ba vitették, a' többi pedig minden büntetés nélkül térhete vissza lakhelyére. Az elfogottak közé tartozik többi közt két kapitány a' poszaroveczi és szemendriai kerületből, hol zendülésre izgaták a' népet. A' tanács minden-ent elkövetés elégtelenség valódi okai kitudására. Alexinceben 's az albániai határon elhagyá szokott állomását a' katonaság és Kragujevacz felé indult, alkalmasint egyetértőleg a' kragujevaczi zendülőkkel; igen hibe-tő azonban, hogy ezek sorsát megtudván, önként jó utra térendettek. Alta-lányos hiedelem, mikép e' zendület már huzamosb idő óta lappangott ho-mályban. Szerencséje a' kormánynak, hogy a' nép nem részesült e' me-rényben. A' tanács másodelhökévé Simics Sztóján nevezteték ki. A' vezér szigorúan megtiltá a' belgrádi törököknek a' szerb ügyekbe avatko-zást.“ — Pestre naponkint érkeznek most gyapjuküldemények a' haza kül-lön részeiből. A' természetők 's nyereszkezők általánosan magasb árt kö-vetelnek most a' tavalyinál, mivel a' külföldi nevezetesb gyapjuvásárokrul is áremelkedési hírek érkeznek. A' vevők ellenben keletcsökkenés miatt panaszkodnak a' gyárhelyeken, 's így némi léhaság mutatkozik az adás-vevés körül. Külföldről, például: Angliából, Franciaországból és Schweiz-bul, még eddig nem érkeztek Pestre vevők. — Magyar tengermelléki hírek szerint lelkesült örömmel hallák az ottani lakosak, mikép ő cs. 's ap. k. főlsége megígérni méltóztatott, hogy gabnakiviteli-tilalmazás esetén a' magyar tengermelléki kikötőben összegyűlt gabnamennyiségre nem fog kiterjesztetni e' korlátozás, sőt még Károlyvárosbul is tova lehetend szállí-tíni a' kivitelre szánt gabnamennyiséget; ez utóbbit mindazáltal csupán azon esetben, ha azt mindjárt a' tilalmazó parancs kihirdetése után irandja össze az illető 30ad hivatal. Ez engedélyt minden magyarországi gabnakereskedő és természető áldani fogja, mivel az igen örvendetesen mozdítand-ja elő a' földművelés virágzását az egész hazában. — Az urnapi vásár Sze-benben nem elégté ki az eladókat, mit leginkább a' rendkívüli rossz időnek kell tulajdonítani, noha egyébiránt a' naponkint érezhetőbb pénzhány is szük-ségkép csüggesztő hatása a' vevőkre. Szebenben jelenleg minden ajkon azon szomorú hír hangzik, mikép a' szomszéd V. városkában egy igen tisztos férfi leánya fölelevenült a' sírban. Ez iszonyu esemény az elteme-tett barátneja és szobaleánya által jutott napfényre, kiknek kívánatára a' sírt fölásák és a' koporsót megnyiták. A' szerencsétlen halott arczon fekütt, mellről a' hús egészen le volt szaggatva. Milly borzasztó kínok közt mult ki a' gondatlanság ez újabb áldozatja! Inkább épüljön fel 100 halottház, hogysem illy esemény történjék. — Az előpataki fürdőt számos vendég kezdi már látogatni, főleg Moldyából és Oláhországból. — A' szász-városi torony május 26kán délelőtti 9 órakor, épen az isteni tisztelet alatt, iszonyu roppogással lezuhant, miután anyi századig daczolt az idő min-den vészes viharával. — Raics Ferencz, jószágbérlő Csömötén, Vasme-gyében, május 29kén egy fekete tehenet vásárolt, mely öt nap előtt három egészséges borjut hozta világra. Mind a' három borju vörös-fehér-tarka, a' bika pedig barna, minden fehér 's vörös jegy nélkül; legkülö-nösb azonban az, hogy a' borjuk szőre egészen a' házikutyáéhoz ha-szonlít. — Kolozsvár junius 12kén: Gróf Kornis János ur ő nmsága bé-esi utjából f. hó 9én szerencsésen visszaérkezett városunkba. Az ugyan-azon nap elutazott bordeauxi herceggel B. Hunyadon találkozott ő nmsága. — F. hó 7én éjjeli 12 és 1 óra közt városunk „torony“ cím alatt ismer-etes fogházából hét főbejáró gonosztevő a' foghely kőkörnyezetének az ó-várra néző oldalát átfurván, miután lábaikról a' vasbilincseket lereszel-ték volna, elébb egy szijgyártó udvarára bocsátkoztak le, hol egy lét-rát találván, azt a' magas kapuhoz támasztották 's azon az utcára eresz-kedvén le, szerencsésen ellillantak. A' Sik bűnrészes a' nehéz vasat lábairól le nem verhetvén, miután látta, hogy hasztalan erőködésével, mely alatt lába a' vasma annyira belé dagadtak, hogy azt le kelle fűré-szteni, semmire sem mehet, bosszujában társai ellillantok után lármát ütött, melyre minden irányba lovas örök küldettek a' szökevények után, de kiknek minden fürkészlet mellett sem akadhatott eddig az előjáróság nyo-mára. Ezen szökevények közt vannak Szilágyi Sámuel számvevői volt nyug. kamrai tanácsos meggyilkoltatásáért minden törvényszék által ha-lálra ítélt gyilkosok is. — Az itteni ref. collegiumbeli, nagyobbára szegény-sorsu ifjuság csekély tehetségéből is áldozni kívánván, a' köziránti buz-góságból a' külső templom számára, mely 10 év óta csak most juthatott fedél alá, 39 főt és 3 krt. tett össze, 's azt az építettő biztosságnak által is küldötte. Medárdnapunk nagyon komor és sötét volt, 's reggeltől óta estig többszöri sebes záporával kiöntözé, 's kicsinosítá városunk utcáit. Nem győztük hallani a' sok panaszt mindenfelől, hogy már 40 napig csak ujságból látandjuk a' nap aranytükrét, 's a' sok eső miatt még talán kö-veink is téstává ázandnak, 's im! a' legokosabbak előítéletinek daczá-

ra is már 4 napja, mióta felleg is alig mutatkozik gyönyörű egünkön, 's ki bojtortjankép, velejéhez tapadott véleményeihez megátalkodásig ragaszkodik, még az lesz kénytelen megvallani, hogy a' 40 napi baljóslat csak 4 napi lerovással közelít már eddig az igazhoz. Antalnap vásárunk kezdete kevés élénkséget mutatott. A' szarvas marhát gyéren, a' lovat pedig mondhatni nem is keresték. Inkább a' tehenet 's apró tulkokat vették, mint az igás ökröt. A' jó ökörnek párja 200 — 280 fr., tehénnek pedig 120 — 180 fr. kelt. 11kén ezerkét száz darab szarvas marhát adtak el, mi más vásárokhöz kelethez képest csekélység. A' kézmű-árak kelete sok-kal élénkebb. Pestről főleg sok kész nyári ruhát, 's különböző főre-valót; hoztak.

A' Gazdasági Tudósítások VII. v. f. é. 2dik füzeté megjelent. Tartalma: Értékzések: VII. Atalános jegyzet k Nagyritánia földmü-veléséről. (Angol után Tóth Lőrincz) VIII. Napraforgó műveléséről. (Toma Pál) IX. C ont-trágya. (Oekonom Neuigkeiten után K.) X. A' kukoricza czeiszteri műveléséről. 's annak több oldala haszonvételéről. (A** B*) XI. A' marhapestist enyhítő bánásmódról. (Havas Ignác.) XII. Angol-magyar egyesülésről a' gyapju 's egyéb természetnyek minél könnyebb 's nyere-ségesb eladhatásának megalapításánál. (Atmási Balogh Pál.) XIII. Széna-ta-karításról. (Nagy Ignác.) XIV. Buzaüzögről. (Mandy Péter.) Értésítő. Hivatalos: 25) új részes tagok; 26) alapítványok; 27) egyesületi tiszt-választás; 28) pénztár; 29) angol-magyar kereskedési szövetség terve; 30) marhadög; 31) állatmutatás; 32) parasztkancaesikók jutalmazása; 33) or-szágos szőlőiskola; 34) kukoriczamorzsoló-gép; 35) necrolog; 36) nszath-mármege gazdasági egyesületének szabályai, r tagjai 's tisztikara. N e m hivatalos külföldi értesítés. — E' füzet terjedelme 128 lap; azaz 8 ivnyi, tehát kettővel vastagabb az idei elsőnél, mi nemileg tán menteni fogja elké-szett megjelenését. Ezek folytatában a' t. közönségnek jelentetik: hogy miután a' f. é. 1so füzet példányai mind elkelték, annak 2ik kiadása sajtó alatt van 's az idei 3ik füzettel jövő jánosfőveteli vásárig meg fog jelenni. Ily ked-vező sikerét az egyesület vállalatának olvasó közönségünk szives pártolás 's a' kezdett iránti engedékeny elnézése mellett leginkább az előfizetések besze-déseért megkért hazafiaknak köszönhetjük; kik közt hálás köszönetünket nyilatkoztatjuk különösen t. Czindery László somogyemei első aispán 's gaz-daság-egyesületi alelnök urnak, Horváth Dienes urnak, a' szathmármegei gazdaság-egyesület főjegyzőjének. Otcoska Ignác, Tanárky Gyula, Tóth Mihály, Torók János urnaknak, m. Batthyani Kázmér és Károlyi Lajos grófok gazdatisztjének, 's ismételve Janko István bíró 's győri püsp. urd főügyész urnak, kik mindnyá an valódi buzgalommal és sikerrel mozdíták elő ügyét folyóiratunknak. Végzetül jelentetik: hogy valamint jelen évi folyamatra még mindig elfogadtának az előfizetések, úgy a' tavalyi 's 3dik évi füzetekből is szolgálhatunk példányokkal. Költ Pesten, jun. 18án 1839. Kacskovics Lajos s.k. szerkesztő-titoknak.

Spanyolország.

(A' királynét 's Meer bárót érdeklő levelezés.) Madrid, máj. 2Skán: „Köztudomásu, miszerint huzamosb idő óta igen különös Catalonia hely-zete. Meer b. e' tartomány főkapitánya, a' nép meggöztével, sőt nyílt kívánatával, és segítettve a' tartomány kedvező fekvésétül, egészen függet-lenné nyilatkoztatá magát a' madridi kormánytól, 's néhány tisztet meg is büntete, mivel annak folyvást engedelmeskedni akart. Miután e' sze-rint sükerült a' bárónak az ugynevezett honfiakat féken tarthatni, az itte-ni föllengősdiek rendkívül zajganak ellene, és mindent elkövetének a' kormánynál visszahívatása kieszközlésire. Pita minster mindenkép tö-rekvék teljesíteni e' kívánatot és Alaix hadministert Rodil kinevezésire bí-rá Meer helyébe. Meer azonban határozottan vonakodék teljesíteni e' paran-csot, 's mivel a' hadminister azonnal engedett ez ellenállásnak, minden-ki tüstint azon véleményre jött, hogy Meer valamely hatalmas pártfogás-ra támaszkodik. E' vélemény most csakugyan valósulni látszik. A' car-losiak ugyanis több levelet fogtak föl, miket az öreg Castanos és Castro-terreno hgek egymás barátihoz intéztek, 's azokat „el Restaurador Cata-lan“ című lapokban közre is bocsáták. Az itteni zendületi sajtó öröm-mel ragadá meg ez alkalmat a' kormányzó királyné személyes tekinteté-nek árthatásra, és szinte közlé e' levelezést, melyből egyenesen az vi-láglík ki, mikép a' királyné, míg a' ministerek Meer eltávolítását sürge-ték, Castanos és mások által hivatalában makacsul megmaradásra inté-őt, mivel ő (a' királyné) tökéletesen tudja méltánylani hasznos szolgálá-tit, és meg van győződve érzelmei őszinteségiről. E' levelek természet-esen nagy figyelmet támasztanak, 's mivel Pita és baráti látják, milly nagy kegyben áll Meer a' királynénál, tehát más módot gondolának ki megbuktatására: azon hirt pöngetik t. i., miszerint Meer b. fölszólítá a' Pa-risban mulató d. Francisco de Paula infanst Cataloniában független kor-mányszat-alakításra. Ha e' hír valósulni találna is, azért még nincs mitől fél-ni a' királyné partjának, mert a' nevezett infans csakugyan nem igen se-gíthetne Meer baján.“

(Espana és Cabrera Maroto ellen nyilatkoznak.) Arias Teixeira és Garcia, a' tulzó carlosi párt ismert főnökei, köztudomás szerint Catalo-nia felé, Cabrera főhadiszállására, utaztak. Szándékuk Espana és Cabrera segélyével Maroto fővezért megbuktatni. Bujtogatásuk következtében Es-pana gr. és Cabrera már ünnepélyes ellenmondást küldének a' trónköve-telőhöz az estellai véres kivégzések ügyében. E' nyilatkozványban he-vesül roszalja a' nevezett két tábornok a' baszk tartományokban követett politikát, noha egyébiránt folytonos katonai együttműködést ígérnek; egyszersmind azonban nyilvánítván, mikép nézetek el nem fogadása esetén kényszerülve látandják magukat hadi mozgalmakra nézve saját ta-pasztalásikat követni, függetlenül a' főhadiszállási parancsoktól. E' nyi-latkozat annyival inkább veszélyes Marotora nézve, mivel köztudomásu, miszerint a' trónkövetelő csak felelemből követé eddig tanácsit, 's titkon folyvást a' tulzó párthoz ragaszkodék. —

(A' carlosiak legújabb vesztesége. Rippoli vérengzés.) Espartero már benyújtá hivatalos jelentését a' madridi kormánynak az ellenség vesz-teségiről f. e. apr. 17kétől máj. 13ikaig; melyből kiviláglik, hogy Santan-der tartományban 600 holtat veszite Maroto; 's azonkül nagy mennyisé-

gü löszert, algyut 's mindennemű fegyvert. — Május 27kén Ripoll a' carlosiak hatalmába juta, kik reggel 10 órakor 20 lábnyi széles részen rontának a' városba, miután az őrség nagyobb része holtan fődé a' bástyákat. A' védesapat életben maradt része parancsnokostul sz Péter templomába vonult, 's alkura lépett az ellenséggel. Összesen 2500 algyugolyót lött a' városra az ellenség; 28kán pedig fölgyjúttá és romhalommá változtatta az egész várost, mely alkalomkor 900nál több ember lelte halálát. A' carlosiak ezuttal ismét hallatlan vérengzést követének el; 25 némbert, kik egyházban keresének menedéket, szuronyokkal öldöse rákásra négy carlospárti katonára. Egy anya karjaiból öt apró gyermekét tépték ki és szemelattára darabokra koncolák. Az anya fegyvertelen karokkal rohant gyermekei óltalmazására, és szinte áldozatja lón a' vad kegyetlenségnek. Az egész vidéken legnagyobb rémülés uralkodik e' szörnyű vérengzés óta, 's a' némberek csapatonként futnak francia földre. Mmagorri Parisba utazott pénzszerezés végett, vállolata kivitelére. —

A n g l i a .

(A' ministerség egyesített indítványozza a' két Canadát.) Alsóházi jun. 3iki ülésben előterjeszté Russell a' kormány tervét a' két Canada egyesítése iránt. Miután a' múlt évi szomorú eseményeket és azok miatt keletkezett parlamenti vitákat 's határozatokat röviden előadá, leginkább azon ferde politikának tulajdonítá Canada boldogtalanságát, miszerint, a' két tartomány elválasztása által, egyikben angol, másikban pedig francia szellemű többség alakult, miből veszélyes surlódása és összeütközése támadott a' két ellenséges indulatu népfajnak. A' kormány véleménye szerint a' szerencsetlenség e' forrását el kell nyomni, 's az egymástól elválasztott tartományokat ismét egyesíteni, minek következtében a' felső-canadai britt és alsótartományi francia lakosság törvényhozási összeolvadás által, egyenlő szabad intézvényeket nyerend, 's így aztán lehetségessé válland a' valódi képviselői kormányrendszer életbe léptetése. Azon nézetet, mely szerint némelyek minden éjszakamerikai gyarmatnak külön parlamentet ohajtnának adatni, 's e' fióktörvényhozóságokat főparlament befolyása alá kívánák helyeztetni, Russell nem tudá elfogadhatónak nyilatkozatni, miben Durham is megegyezék. Ezután azon fontos tárgy vitatására tért Russell: milly alkotmánnyal kelljen el látni az egyesítendő gyarmatot, 's lényegileg így nyilatkozék: „Főponti minden esetre azon kérdés, mikép legyen alkotandó a' képviselőiség; t. i. minden tartomány meghatározott számú képviselőt küldjön e' parlamentbe, vagy pedig a' lakosság száma határozza meg azt. Érett fontolgatás után legtanácsosnak véljük mind a' két tekintetet, t. i. tartományt és népességét, egyesíteni, és olly képviselőiséget alkotni, mely talán nem felel meg a' lakosság mostani számának, de néhány év múlva számos bevándorlás által e' tekintetben is kielégítend a' közvéleményt, és jobban megfelelend a' gyarmat boldogságának, mintha a' lakosság mostani számát tekintnök elhatározónak. Ez elv fő haszna azon körülményből álland, hogy az alsó-canadai britt alattvalóknak nagyobb túnyomóságot fog szerzeni. Nézetim szerint általánosan nem csupán Anglia valódi politikája és az anyaországi parlament érdeke, hanem a' két Canada jóléte is egyenesen azt kívánja, hogy Felső-Canadának is britt szellemet törekedjünk tulajdonul adni, (halljuk! halljuk!) hogy a' britt törvényeknek 's intézvényeknek nagyobb hatáskört nyissunk; méltányos tekintettel levén arra, hogy a' francia népfajnak ne legyen oka elnyomatás ellen panaszkodni. A' francia lakosak ne szenvedjenek jogtalanságot; de azért nemzetiségükhöz ragaszkodásukkal ne gátolják az általános nagyszerű előhaladást, mely Canada előtt kétségtelenül meg fog nyílni. Ez elv kereszttül vitelére mindazáltal szoros vizsgálatot szükség tenni helyszínen. A' két egyesült tartomány törvényhozóságát csak 1842ben kellene összehíni, 's addig a' kormányzó és alsó-canadai tanács ideigl. meghatalmazását esonkittatlan erőben hagyni.“ Ezután Durham hivatalos jelentésében előforduló néhány javaslat taglalgatásába boczátkozék a' minister, 's azon tervére nézve, mely a' választó testületeket helybeli czélokra megkivántató adószedésre hatalmazná föl, egyértelműleg nyilatkozék vele; a' főlebbviteli főtvörvény szerkesztését mindazáltal nem gondolá jelenleg elfogadhatónak, mivel az valamennyi éjszakamerikai gyarmat pöreiben legfelsőbb ítélőhatóság lenne, mi a' kormány általános elveivel homlok egyenest ellenkezik. Durham nézetit a' canadai felsőházzól nem találá tulajdon gondolatival ellenkezőknek Russell, 's így mondá ki ez iránti véleményét: „Nem ohajtom ugyan a' törvényhozó tanácsot választhatóvá tenni, mi azt képviselői testületté változtatná; de mégis tanácsosnak tartom, olly férfiak közül választatni annak tagjait, kik korábban már vagy nép által választott parlamentben ültek, vagy pedig koronai hivatalt viseltek, 's ez által megmutaták, hogy érdemesek a' nép vagy korona bizalmára.“ (Halljuk!) A' koronabirtok iránti kérdést ezuttal, mint igen messze vezetőt, érintetlen hagyá Russell. A' korona jövedelme a' gyarmati parlament rendelkezése alá jutand, mihelyt a' háztartási költség illón meg leend ajánlv. Előadása e' része után Durham azon indítványára tért a' szónok, mely az éjszakamerikai kormányzó felelősségét tárgyazza a' gyarmati parlament ellenében, 's oda nyilatkozék, miszerint annak gyakorlatba hozatását nem gondolja tanácsosnak, mivel ez olly függő állapotba helyezné a' gyarmati végrehajtó hatalmat a' törvényhozás ellenében, mely alatt most a' britt ministerség áll az anyaországi parlament előtt. (Halljuk!) Záradékkul azon nézetekre figyelmeztetett a' szónok, melyek a' két Canadában a' törvényhozási egyesítésre nézve folyamatban vannak. Alsó-Canada huzamosb idő óta ohajt illy egyesítést, 's a' felső tartományban is így gondolkozik a' lakosság nagyobb része, 's az ottani törvényhozó tanács is csak két szónyi többséggel mellőzé el az ez iránti indítványt. Egyébiránt e' tanácstól is érkezék már fölrat a' királynéhoz, melyben a' két tartomány egyesítése kívánatosnak nyilvánítatik, csak azon megjegyzéssel,

hogy az alkotmányon csupán a' canadaiak megegyeztével történjenek változtatások. Ennek következtében a' szónok oda nyilatkozék, miszerint a' terv részletesb taglalása előtt csakugyan tanácsosnak véli Felső-Canada nézetit kihallgatni. Hume a' két tartomány egyesítése mellett szólott, de a' képviselői törvényhozóság felfüggesztését 1842ig határozottan ellenzé. Peel nem tudá átlátni, miért ne lehetne a' felső-canadai nép kihallgatása előtt is eldöntő lépéseket tenni e' tárgyban; egyébiránt az általános egyesítési elv ellen nem volt kifogása, de mellette csak a' részletek körülményes vitatása után vélt nyilatkozhatni. Russell indítványára jun. 10keig halasztá a' ház e' tárgy további vitatását. —

(Nyilatkozatok Buenos-Ayres és Franciaország iránt az alsóházban.)

A' junius 5diki alsóházi ülésben a' buenos-ayresi ostromzárt hozá szönyegre Stratford Canning, melynek következtében 18 hónap óta van fölfüggesztve minden kereskedési összeköttetés azon partvidékkel, mi már eddig is igen tetemes károkat okozott Anglia kereskedési érdekeinek, melyek ez ostromzár által évenként egy millió font sterlingnyi esökkenést szenvednek. A' szónok azon kérdést intézé tehát a' külministerhez: vajjon reményli e' rövid idő múlva történendő bevégzését ez ostromzárnak, 's törekedett e' föl. kormányra alkudozás által vagy egyéb uton e' nyomasztó állapotot megszüntetni? Palmerston: „Az utóbbi oklevelek szerint, melyek hivatalosan jutának hozzánk, még folyvást tart az ostromzár. Egyébiránt ő fels. kormányra, valamint Buenos-Ayresben, ugy Parisban is mindent elkövet a' meghasonlás kiegyenlítésére.“ Stratford Canning: „Ezzel nem mondá meg a' ns lord, van-e kilátásunk rövid idő múlva történendő békekötésre, 's reményem, legalább értesíteni fogja a' házat azon jogokrul, melyek Franciaországot ez ostromzárra fölhatalmazták.“ Palmerston: „Ez iránt el kell hallgatnom véleményemet. Elég, hogy ő fels. kormányra mindent elkövet ez ügy bekés elintézésére.“ Stratford Canning: „Nem az volt e' fő botránykó ez ügyben, hogy a' francia kormány ugy kíváná tekinteni Buenos-ayres képviselőt, mikép a' legkedvezőbb álláspontba helyezett nemzeteket?“ Palmerston: „Igen is, a' francia kormány csakugyan ezt kívánta, kereskedési szerződés megkötéseig a' két kormány közt.“ Ezután határozat nélkül eloszlott a' ház. — A' felső-canadai parlament ülést elhalasztá Arthur kormányzó. —

F r a n c z i a o r s z á g .

(A' becsületrend-kiosztás iránt takarékoságot határoz a' pairkamra.) A' pairkamra jun. 3ikán kezdé meg Mounier b. indítványa vitatását a' becsületrend-kiosztásban követendő nagyobb takarékoság iránt. A' követkamra már korábban biztosságot nevezte ki ez indítvány megvizsgálására, 's magát az indítványtevőt is meghívá abban részesülésre. Jun. 3án csupán az indítvány általános elvérül vala szó. Dupin Károly b. ellene nyilatkozék, 's kimutató, mikép a' rend első alapításakor az első consul 6 ezerre határozá ugyan tagjainak számát; de utóbb a' császár olly kevésbé ügyelt az első consul határozatára, hogy 1804től 1810ig, 18 ezerrel szaporítá a' rend tagjait. A' consulság és császárság ideje alatt 10 év alatt 46820 rendjel osztaték ki, tehát évenként 4682, a' restauratio 16 év alatt 21,256 díszjelet ajándékozott el, vagyis évenként 1328, az 1831 ki királyság pedig 8 év 's 6 hónap alatt 14,766, vagyis évenként 1737et. A' restauratio alatti esekélyebb számú kiosztás, a' szónok véleménye szerint, azon körülménynek tulajdonítandó, mely szerint az akkori uralkodó a' becsületrend mellett még sz. Lajos-rendet is osztogatott. „A' restauratio első éveiben, szóla folytatól Dupin, midőn az időszaki sajtó anynyira korholá 's neveltségessé tévé a' restauratio bűkezűségét rendjel-kiosztásban, akkor csakugyan lehetett volna roszalni a' főnökkül választott díszesítettek miatt a' kormányt. Véleményem szerint nem takarékoságra kell e' tekintetben inteni a' kormányt, hanem inkább arra, hogy minden polgári erényt jutalmazzon. A' restauratio első öt éviben 12,531 rendjelet osztá ki a' kormány, 's ezek közül csak 2516 jutra polgároknak, míg a' többi katonák díszesítésére fordíták. Bizonyosan sokkal számosb derek polgár élt akkor Franciaországban, mint mennyi e' kimutatás szerint jutalmazást kapott. Ha 1830 óta rendjel-kiosztási tékozás miatt panaszkodhatni, ugy csupán a' pénzügyministerségi hivatalosztályt érheti gáncs, mivel ez csakugyan rendkívül bőkezűleg osztogató parthívei közt a' becsületrend díszjelét. Ha a' kormánynak valóban szíven fekszik a' becsületrend homálytalan fénye, ugy nevezzen ki biztosságot, mely mind a' ministerségi osztályból birjon egy közbizalmu jeles férfit képviselőül. E' biztosság elnöke Mounier b lenne. E' biztosság fogna itelni minden nyilvános érdemről 's meghatározni: pénz, vagy rendjel legyen e' azok jutalma? Első javításul az évenként kiosztandó rendjelek számát ohajtnám meghatározatni, még pedig ugy, hogy ez ne haladhatná meg a' 800at. Egyébiránt Mounier b. indítványát nem tartom végrehajthatónak, mert ha a' díszesítettek számát 16,540re akarnók szorítani, számos évig egy illy jutalmazás sem fogna történetni, mert ugyan mikorra hal ki a' 33 ezer főnyi fölösleg?“ Dejeau gr. csak négy év múlva kívánt illy törvényjavaslat vitatásába bocsatkozni. Pelet tábornok egészben véve Mounier indítványa ellen nyilatkozék ugyan; de mégis évenként nyitványittatni kíváná a' rendjel-kanczellária által a' kinevezéseket, mivel e' nyilvánosság számos visszaélést gátolna. Beszédében Napoleon e' szavait emlité a' tábornok: „Azon napon, melyen az első rendezettől el fognak távozni, egy nagy gondolat leend megsemmítve, 's a' becsületrend létezni megszűnend.“ Mounier b., mint jelentéstevő, rövid czáfolása után a' kimondott ellenkező véleményeknek, folyvást szükségesnek mondá indítványa életbe léptetését. Végre Soult tábornagy következőleg nyilatkozék: „Midőn az első indítványt hallám, tökéletesen helyeslém azt; miután azonban utóbbi részletit olvasám, áthághatlan nehézségeket láték elibe tornyosulni. A' ministeri tanács egyébiránt érett megfontolásra méltatandja e' tárgyat, 's meg fogja itelni, törvény vagy kormányparancs által szüksé-

ges é a' sérelmet orvoslani." A' tábornagy még azon véleményét fejezte ki, mikép a' beesületrend bőkezű kiosztása leginkább azon tagadhatlan körülményen alapszik, miszerint a' kormány már alig bír más eszközzel érdem-jutalmazásra. Napoleon ellenben még más két rendjellel is bírt, és azonkül polgári hivatalokkal jutalmazá a' kiszolgált érdemes katonákat. Azt azonban a' tábornagy is őszintén megvallá, hogy utóbbi időben csakugyan történt visszaélés a' beesületrend-kiosztás körül. — Az őszművészeti intézetből minden löfegyvert elszedetett a' kormány, mikkel katonai gyakorlásokban a' növendékek élni szoktak, mi némi zavarra szolgált alkalmul; mellynek azonban semmi további következménye nemlön. — Jun. 10ikén mintegy 50 május 12iki vádolt nyere vissza szabadságát. — Gourgaud tábornok, Lajos Fülöp segéde, rögtön elhagyá Párist, 's mint mondják, igen fontos küldetésben Sz. Pétervárho sietend. — Toulonban azon kissé különös hír kezd szállongni, hogy a' francia és angol hajóhad a' levantei tengeren egyesülni fog Stopford angol hajóvezér főparancsnoksága alatt. —

(Vasutak Franciaországban.) A' francia ügyek nyomorusága semmiben nem tűnik ki annyira, mint a' vasutak tárgyában. Míg más országokban mindenütt bevégezik az illy munkákat, 's folyvást újabb terveket hoznak létre, itt csak meghúsult tervekről hallhatni említést, miután már milliók áldoztattak rájuk. Ha csakugyan hatalmas szellem lengne Franciaország kormányára fölött, milly óriási dolgokat vihetett volna ki e' tekintetben! Dolgot kell adni e' népnek, 's önként rendre fog térni, mert hogy valaki tisztelje a' vagyon szentségét, magának is bírn kell azzal. Tegye tehát a' népet vagyonossá a' kormány 's minden inség megszünd. De ugyan mit tettek 1830 óta a' köznép számára? Semmit. Sőt semminél is kevesbet. A' költségvetést néhány száz millióval nagyobbították. A' tizenegy milliót, miket Passy, a' népszónok, követel, ugyan ki fizeti? Ki más, mint a' dolgozó osztály. Csak ez okozza, hogy a' napszám 's elelemszerzés olly kiáltó ellentétben állnak egymással. Szükség és hiány tiszter veszélyes rendzavarók, a' sajtó 's izgatók tüzelésinél. De mit tettek e' veszélyes forrás elnyomására? Semmit. Míg Anglia biztosságokat nevez ki Irland insége okainak kipuholására és új vasutak építésire, Franciaországban senkinek nem jut eszébe, miszerint minden új kormány sokkal szilárdabban alapíthatja meg magát jótétemények által, 's népboldogság-előmozdítással, mint győzelem által utczán viaskodó kétségbeesettek ellen. Mult évben fényes terv jutott ugyan szőnyegre; de akkor már igen hatalmas volt az ellenzési szellem, melly nem mert sok pénzt bízni a' kormányra, félvén, hogy visszaélésekre fogja azt használni a' választó kerületeknél. Már magában is rossz, hogy illy félelem létezhetett. De mért nem lépe föl a' kormány e' terveivel 1837 előtt, midőn még tökéletesen bírá a' közbizalmat 's elhatározó többséget? Thiers iszonyu könnyelműséget követett el, midőn e' fontos kérdést elmellőzé. E' pillanatban így áll a' vasutak ügye: apróbb utak késznek 's készülnek, de nagyobbak félben maradnak. A' paris-versaillesi vonal építőji 5 millió franknyi kölcsönt kérnek a' kormánytól negyedfél %re, hogy munkáikat bevégezhesék. Dufaure jelenté is már e' kívánatot a' kamarának; de ezzajgással fogadá azt. A' szövetekezési miniszerségek nem igen látszanak elég erővel bírn nagy eszmék 's elvek létesítésire. Most ugyan több tervet szándékozik kamra elibe terjeszteni a' miniszerség; de sükert ebből sem igen várhatni, mert most, midőn egy évre sem mondhatni biztosítottunk a' kormányt, ugyan ki merné olly vállalatba temetni pénzét, melly csak 8 vagy több év múlva kezdhetne gyümölcsözni? E' bizalmatlanság káros következményü a' gyárookra nézve is, e' szerint tehát csupán ebben kell keresni a' dolgozó osztály elégtelensége valódiokát. —

(Kir. tisztviselők, kik egyszersmind kamrai követek, gyűlésidő alatt ne huzzanak fizetést.) A' jun. 6iki követkamrai ülésben némi érdektelen előzmények után azon indítvánnyal lépe föl Gauguier, hogy azon követek, kik egyszersmind nyilvános hivatal viselnek, gyűlésidő alatt ne huzzanak rendes fizetést. Gauguier mindedig siker nélkül ismétlé ez indítványát évenként; most azonban figyelemre méltatását határozá a' kamra. E' váratlan határozatot rendkívüli zajgás követte, 's az elnök kénytelen volt negyedórára elhalasztani az ülést. A' kormánylapok csupán azon körülménynek tulajdonítják ez indítvány szerencsétjét, miszerint sokszori megbukása után mindenki olly kevéssé tartá azt veszélyesnek, hogy érdemesnek sem tartá ellene szólni. —

Törökország.

(Jour. des Débats) April 27kén az ausztriai internunciushoz hírnök érkezék udvarától rendkívüli sürgönnyel, mire az internuncius, a' porta ministereivel és a' szultán palotájában többször beszélgetett. Ausztria a' szultánnak M. Alival minden egyenlenség eltávolítását javasolván élénkül adá elő azon következményeket, mellyek illy egyenlenség következtiben Európa nyugalma megzavarnák; a' porta oda nyilatkozék, miszerint leghőbb kívánata a' béke 's nyugton-maradás, ha meg nem támogatik 's felszólítá egyuttal a' nagyhatalmak követeit: egyenlitének ki közte 's Ali közt forgó vitájakat. Mondják továbbá, hogy a' porta Roussin hajóvezértől kérdeze: vajjon semleg maradna é Franciaország, ha M. Alival kiütendne a' háboru? Roussin válasza szerint Franciaország semlegére addig számolhatni, míg Oroszország közbe nem járuland; ellenkező esetben Franciaország is fegyverhez nyuland. A' háboru bizonyos, hogy még eddig ki nem tört, egyedüli ok az, mert Hafiz basa nem kapá még a' hozzá küldött erősítvényeket; parancs van adva, ezek megérkeztek azonnali megtámadáshoz fogni. Ruméliában 's Ázsiában kénytetett katonaszedés történt; rendszabályokat foganatosítanak szükség esetén a' főváros-földözésre; mintegy tíz karavántanya van kiűrtve orosz csapatok fölvetelére, mi összesen 30 ezer főre mehet. —

Alexandria, máj. 16ikán: A' basa május 12kén érkezék ide vissza Deltából 's azonnal üdvezletére sietének az e' városban állomásozó idegen consulok 's megtudni a' dolgok jelen állását. A' consulok által ajánlott békére következőleg nyilatkozék: „Háborut nem akarok, békét ohajtok; de nem hagyandom magam sértetlenül megtámadtatni. Már török csapat vonult Eufráton keresztül és birtokomban áll, mindennek ellenére Ibrahim basa fiannak legsürgetősb parancsot adék, várja be a' tetteges megtámadtatást, mielőtt hadimunkálatokhoz kezdene.“ E' böles válaszra mindnyájan elnémultak. Midőn az orosz consul néhány nappal azelőtt átnyújtott jegyzékről szólna, mellyben kormánya nyiltan kijelenti; miszerint háborut ne kezdjen a' szultánnal, elmaradt adóját fizesse le 's csapatit a' határokrul Syria beljébe vonja, ekkép nyilatkozék az alkirály: „Hogyan kívánhat most illy körülményekben tőle a' szultán adót; most, midőn iránta a' legellenségesb indulattal viseltetik, valóban több volna esztelenségnél, ha ő, Mehemed Ali, a' szultánnak pénzt 's így eszközt adna kezébe terveinek könnyebb kivitelére.“ Hasonlag nyilatkozék a' csapatok visszavonására is. —

Trieszt, jun. 2án: Midőn a' Bécsbe érkezék konstantinápolyi máj. 15keig terjedő magányos hírek szóval sem említik a' syriai eseményeket, ugyanazon napról költ 's ide érkezék levelek azon ingerültségről szólanak, miket ott a' török csapatnak Eufrát folyamon átkelte okozott. Konstantinápolyi máj. 20iki hírek e' tudósítást valósitják, mellyek szerint a' török hajósereg fölfegyverzése a' legelőkeltebbül üzetik. „Eichhoff“ gőzös kapitánya „Metternich“ kapitánya után jelenti, miszerint az ellenséges sereg egymás ellenében állnak legnagyobb munkátlansággal; a' török hajósereg máj. 23án Danca Baluchezsnel vete horgonyt 's 24kén három különböző irányban szálla tengerre. Más tudósítás következtiben az orosz hajósereg máj. 20kán a' fekete tengeren 60 tengeri mérföldnyi távolságra volt Bosportul 's így a' Konstantinápolyba vezető legenyeseb uton. Az angol consul pedig máj. 12éről sürgönnyt kapa Syriából, melly szerint az ellenségeskedések valóban elkezdettek. —

Bécs, jun. 3kán: Konstantinápolyi máj. 22ki postával több nkereskedőház levelet kapa, mellyek szerint Hafiz basa sergével Eufrát folyamon átkelt, a' nélkül, hogy az egyiptusiakkal ezért ellenségeskedésre került volna a' dolog. Egyébiránt a' pénzesarnokon nagy mozgalom uralkodik 's a' pénzkelet csökken, annyira, hogy ugy tetszik, más hírek is érkeztek, mellyek tetteges ellenségeskedésről szólanak, miket azonban titkolni akarnak; vagy pedig a' török sereg mozgalmát a' porta 's Mehemed Ali közötti békefelbomlásnak tekintik. —

Trieszt, jun. 3kán: Alexandriai máj. 16ki levelek szerint a' török és egyiptusi sereg közt még nem történt ugyan ellenségeskedés, mit azonban kikerülni majd lehetetlen. Az orosz hajósereg álláspontja most közelebbnek mondatik; Janada vagy Ainada (a' fekete tenger török révpártján, felut Burgas és Bujukdere között) mellett mintegy 60 órányira Bosportul.

Németország.

Celle, május 28kán: Ma gyűlt össze választásra a' lüneburgi parasztság 3dik választókerülete; a' mult gyűlés négy ellenzési főnöke nem hivatott ugyan meg, még is megjelent, de a' választási biztos által a' gyűlésteremből kiutasítottak, mellyet azonban ellenszólalozással hagytak el minden nélkülök törtéendő választások iránt; a' jelenlevő többi 15 választó körül 8 választás elmellőzésre szavazott; a' kisebbség (7) azonban Chermannat választá meg, ki e' választást elmellőzvé; a' 7, közül 2 a' 8 többséghez csatlakozott, a' főmaradt 5 az 1839diki alaptörvény mellett buzgó követet választá.

Hamburg, máj. 15kén: E' város és Newcastle on Tyne közötti gőzhajózást az oman érkező gőzös által néhány nap előtt nyiták meg. A' jövő héten vitorlahajó indaland innen Amerikába vándorlókkal, ezek Németország külön részeiből gyűlőngtek össze 's Pernambuco szándékoznak. A' braziliai consulság vezérli az itteni kivándorlásokat 's csak kézműveseket fogadhat fel hajójára, egyébiránt e' célt nem a' legnagyobb pontossággal látszik szem előtt tartani. — Május elsőjén tartá püspök választását a' trieri káptalan (Poroszországban); 7 szónyi többséggel Arnoldi Vilmos lön azzá, mivel azonban a' kir. biztos Wilmovskyt és Sebastianit ajánlá választásul a' káptalannak, a' megválasztott Arnoldit nem ismerheté törvényes püspöknek el, mert ő nincs erre felhatalmazva, egyébiránt a' megismerést a' kormány hihetőleg nem tagadandja meg; ez oknál fogvást a' püspök választás nem is tétethetett közhírré. —

Hannovera, máj. 29kén: A' bremai lap Springeből következő tudósítást közöl az ottani követválasztásról: Springe, május 24én: Ma követválasztás volt ismét városunkban; a' calenbergi parasztság választóji hivatnak ugyanis össze Schaaf visszahitt követ helyett új képviselőválasztás végett; már tegnap megérkeztek nagyobb részint a' választók 's köz hír szerint a' választást elmellőzendőnek rebesgeték. A' választási biztos, ki igen népszerű 's bőbeszédű férfi, 9 órakor nyitá meg ma reggel a' választási gyűlést igen tartalomtjes 's észreható beszéddel, mind e' mellett is a' nagy többség választás-elmellőzésre szavazott; e' nyilatkozványt azonban a' biztos nem fogadá el, időt engedve nekik a' dolog bővebb megfontolására. Midőn delután 5kor is ugyanazon véleményben valának, a' választók egyike indítványozá, miszerint, az 1833iki alaptörvény eltörlését törvényesnek meg nem ismerve, választanának, a' biztos ellemmonda minden illyes föltétnek, de midőn látná, hogy a' választók választás nélkül készülnek elhagyni a' gyűléstermet, engedni kényteték, 's két, alaptörvény mellett buzgó követet választának. —

Dunavizálás: Pest, jun. 16ikán 13' 11" 0" — 17ikén 13' 10" 0" — 18dikán 13' 7" 0" — 19ikén 13' 3" 6".